

Bemærkninger til forslaget

Hver fjerde dansker bor i en landsby eller et landdistrikt. Det svarer nogenlunde til befolkningen i hele Storkøbenhavn.

Ud af de ca. 1,2 mio. danskere, der bor i en landsby eller et landdistrikt, bor ca. 800.000 i rene landdistrikter.

Som bekendt har Danmark i efterkrigstiden oplevet et markant dyk i befolkningstallet i landdistrikterne. Midt i denne triste udviklingstendens er der dog grund til at glæde sig over, at befolkningstallet i landsbyerne og landdistrikterne under ét næsten har været konstant de sidste 10 år.

Men efter 10-15 år præget af et spirende udviklingshåb tyder meget nu desværre på, at landsbyerne og landdistrikterne står over for en alvorlig og markant tilbageslagsrisiko. Et sammenfald af en række negative udviklingsfaktorer hænger som sorte skyer over dagligdagen i landsbyerne og landdistrikterne.

Formålet med denne 20-punkts-plan er ikke kun at vende den truende negative spiral, men direkte at stimulere en bæredygtig vækst og udvikling i landsbyerne og landdistrikterne.

Planens primære sigte er naturligvis at skabe et bedre økonomisk livsgrundlag og en forbedret livskvalitet for de 1,2 mio. danskere, som bor i disse lokalområder. Men samtidig er det vigtigt at påpege, at landområderne rummer en række værdier og styrkesider, som også kan give positiv instiration til »By-Danmark«. Her tænkes specielt på et relativt stærkere familie- og nabosammenhold, gode bokvaliteter og et meget stærkt folkeligt og kulturelt foreningsliv. Målsætningen må være at skabe dynamiske og selv bærende lokalsamfund.

Forslagsstillerne er helt på linje med Det tværministerielle Udvalg, som i betænkningen fra december 1992 påpegede betydningen af at satse på de 2 centrale udviklingsforudsætninger for landsbyer og landdistrikter: nemlig flere arbejdspladser og forbedrede bosætningsvilkår. Overlevelse kræver simpelt hen udvikling.

Folketinget har et stort medansvar for en positiv udvikling i lokalområderne eller mangel på samme.

Med denne 20-punkts-plan har forslagsstillerne valgt at gå i en positiv offensiv.

20-punkts-planen har 3 hovedindsatsområder:

- 1) Der er behov for at fjerne en række urimelige bremseklodser i eksisterende love, bekendtgørelser m.v., som spænder ben for en positiv udvikling. En række af 20-punkts-planens punkter tilhører denne kategori af initiativer.
- 2) Forslagsstillerne finder, at det vil være nyttigt at stimulere den idérigdom og fleksibilitet, som præger mange lokalsamfund og deres »ildsjæle«. Man bør altid være åbne over for nye løsningsmuligheder. Derfor foreslår forslagsstillerne en generel forsøgspulje på 100 mio. kr. i årene 1994-97 samt uddeling af en landsbypris til udvalgte lokalområder inden for en økonomisk ramme af 20 mio. kr. fra 1994 til 1997.
- 3) Forslagsstillerne finder, at tiden er inde til at nedsætte et rådgivende udvalg med repræsentanter for de folkelige bevægelser og de erhvervsorganisationer, der har deres tyngde i landsbyerne og landdistrikterne. Formålet skal være at inspirere og vurdere lovgivningsinitiativer, som berører disse områder. Det er samtidig hensigten, at det rådgivende udvalg skal varetage fordelingen af de generelle forsøgspuljemidler, jf. planens punkt 6, samt tildeling af landsbypriserne, jf. planens punkt 7.

Hvert af planens 20 punkter kan næppe isoleret betragtes vende udviklingen. Men forslagsstillerne er overbevist om, at den samlede effekt af en gennemførelse af 20-punkts-planen vil få en meget gunstig virkning.

Bemærkninger til de enkelte punkter

ad 1

Siden 1986 har der været gennemført en række forsøg med overførsel af kompetencen til at meddele landzonetilladelser fra amtsrådet til kommunalbestyrelserne. I alt 64 kommuner har deltaget i forsøg med decentralisering af landzonekompetencen, heraf har de 16 været frikommuner. Miljøministeriet anfører i